

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ (ภาคเหนือ ร้อยละ 47.00 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 23.36 ภาคกลาง ร้อยละ 27.00 และภาคใต้ ร้อยละ 2.64) จำนวนทั้งสิ้น 1,100 ราย ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม – 10 สิงหาคม 2563 ในหัวข้อ “ภาคการเกษตรไทย...จากวิกฤติ COVID-19” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรต่อผลกระทบที่ได้รับจากปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 รวมถึงโอกาสและอุปสรรคของการประกอบอาชีพด้านเกษตรในอนาคต

ผลการสำรวจภาคการเกษตรไทยในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 พบว่าส่วนใหญ่ ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 97.45 โดย อันดับ 1 ได้รับผลกระทบจากการขาดรายได้ที่เป็นผลมาจากขายผลผลิตลดลง (ร้อยละ 72.45) อันดับ 2 ผลกระทบจากการจำกัดการขนส่งในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลทำให้ไม่สามารถกระจายผลผลิตได้ (ร้อยละ 42.91) และอันดับ 3 ผลกระทบจากการถูกกดราคาและราคาผลผลิตตกต่ำ (ร้อยละ 40.36) มีเพียง ร้อยละ 2.55 ที่ไม่ได้รับผลกระทบ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเกษตรกรรายย่อยที่ใช้ผลผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนเท่านั้น

เมื่อสอบถามถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในมุมมองด้านโอกาสและอุปสรรคต่ออาชีพด้านการเกษตร (สามารถเลือกตอบได้ทั้งโอกาสและอุปสรรค) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.00 เห็นว่าเป็นอุปสรรค โดยอันดับ 1 คือ ขาดรายได้จากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรอื่นๆ เช่น รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 66.45) อันดับ 2 คือ ขาดรายได้จากลูกหลานที่เคยทำงานอยู่นอกภาคการเกษตร (ร้อยละ 52.45) และอันดับ 3 คือ ผู้บริโภคหันมาปลูกผักหรือทำการเกษตรในครัวเรือนกันมากขึ้น ทำให้ขายผลผลิตได้ลดลง (ร้อยละ 39.00) แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกร ร้อยละ 54.09 ที่เห็นว่าจะเป็นโอกาสของภาคการเกษตรเช่นกัน โดยอันดับ 1 มองว่าจะช่วยให้มีแรงงานในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากการหยุดจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ (ร้อยละ 34.82) อันดับ 2 ทำให้มีการคิดค้นแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรมากขึ้น (ร้อยละ 27.73) และอันดับ 3 ทำให้มีโอกาสทำให้เกิดการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพด้านการเกษตร เช่น การขนส่งสินค้าด้านการเกษตร เป็นต้น (ร้อยละ 19.09)

การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ส่งผลทำให้แต่ละประเทศรวมถึงประเทศไทยได้ออกมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดอย่างเข้มงวด เช่น การออกข้อกำหนดตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักร โดยเฉพาะการห้ามเดินทางข้ามเขตพื้นที่ ทำให้เกิดการหยุดชะงักของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การขนส่งกระจายสินค้า การจับจ่ายใช้สอยของผู้บริโภค ซึ่งส่งผลทำให้ภาคเกษตรได้รับผลกระทบจากการไม่สามารถกระจายผลผลิตได้ จากทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคที่หันมาผลิตอาหาร เช่น การปลูกผักเพื่อบริโภคในครัวเรือน แต่อย่างไรก็ตามในภาวะวิกฤติดังกล่าว ย่อมมีโอกาสในการพัฒนาด้านธุรกิจหรืออาชีพ โดยเฉพาะด้านเกษตร เช่น การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านเกษตรให้หลากหลาย เพื่อกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศมากขึ้นโดยอาศัยการตลาดรูปแบบดิจิทัล รวมถึงการพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าเกษตร ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีในการช่วยส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรที่จะมุ่งใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น

**โควิด -19 กระทบเกษตรกรส่วนใหญ่กระจาย
ผลผลิตไม่ได้ ส่งผลให้รายได้ลดลง
มองโอกาส!! หวังคนรุ่นใหม่กลับสู่ภาคการเกษตร**

1.ภาคเกษตรไทยได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19 หรือไม่ อย่างไร

1. ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 97.45

ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 รายได้จากการขายผลผลิตลดลง (ร้อยละ 72.45)

อันดับ 2 การจำกัดการขนส่งในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลทำให้ไม่สามารถกระจายผลผลิตได้
(ร้อยละ 42.91)

อันดับ 3 ถูกกดราคาและราคาผลผลิตตกต่ำ (ร้อยละ 40.36)

อันดับ 4 ผู้บริโภคลดการซื้อเนื่องจากกังวลปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ (ร้อยละ 39.82)

อันดับ 5 ไม่มีคำสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ (ร้อยละ 17.18)

2. ไม่ได้ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 2.55

2.สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 จะเป็นโอกาสหรืออุปสรรคของการเกษตรของไทย (เลือกตอบได้ทั้ง 2 ข้อ โอกาสและอุปสรรค)

1.เป็นอุปสรรค ร้อยละ 92.00

ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 ขาดรายได้จากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรอื่นๆ เช่น รับจ้างทั่วไป
(ร้อยละ 66.45)

อันดับ 2 ขาดรายได้จากลูกหลานที่เคยทำงานอยู่ภาคการเกษตร (ร้อยละ 52.45)

อันดับ 3 ผู้บริโภคหันมาปลูกผักหรือทำการเกษตรในครัวเรือนกันมากขึ้น ทำให้ขายผลผลิตได้ลดลง
(ร้อยละ 39.00)

อันดับ 4 ผลผลิตทางการเกษตรที่พึ่งพาตลาดต่างประเทศมากจะได้รับผลกระทบอย่างหนัก
(ร้อยละ 6.82) 1.

2. เป็นโอกาส ร้อยละ 51.09

ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 มีแรงงานในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจากการหยุดจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ (ร้อยละ 34.82)

อันดับ 2 มีการคิดค้นแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรมากขึ้น (ร้อยละ 27.73)

อันดับ 3 มีโอกาสในการพัฒนาเพื่อไปประกอบอาชีพทางเลือกอื่นๆ เช่น การขนส่งสินค้า เป็นต้น (ร้อยละ 19.09)

อันดับ 4 เกษตรกรมีรายได้จากการหันไปขายผ่านตลาดออนไลน์มากขึ้น (ร้อยละ 13.45)

อันดับ 5 เกิดการกระตุ้นการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรดิจิทัลมากขึ้น (ร้อยละ 10.36)

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ภาค

1.1 ภาคเหนือ ร้อยละ 47.00	1.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 23.36
1.3 ภาคกลาง ร้อยละ 27.00	1.4 ภาคใต้ ร้อยละ 2.64

2. เพศ

2.1 เพศชาย ร้อยละ 48.00
2.2 เพศหญิง ร้อยละ 50.82
2.3 เพศทางเลือก ร้อยละ 1.18

3. อายุ

3.1 ไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 18.59	3.2 ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 21.22
3.3 ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 33.24	3.4 ระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 19.25
3.5 อายุ 61 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 7.70	
(อายุเฉลี่ย 42 ปี ต่ำสุด 15 ปี และสูงสุด 75 ปี)	

4. ระดับการศึกษา

4.1 ประถมศึกษา ร้อยละ 39.91	4.2 มัธยมศึกษา ร้อยละ 25.82
4.3 ปวช./ปวส. ร้อยละ 16.09	4.4 ปริญญาตรี ร้อยละ 13.27
4.5 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 3.82	4.6 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 1.09

5.ประเภทการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

5.1 ปลูกพืช ร้อยละ 57.82	5.2 ปลูกสัตว์ ร้อยละ 38.18
5.3 ประมง ร้อยละ 55.18	5.4 รับจ้างในภาคการเกษตร ร้อยละ 10.00

6. ระดับรายได้จากการเกษตร (ต่อคนต่อปี)

6.1 ไม่เกิน 20,000 บาท	ร้อยละ 20.26
6.2 ระหว่าง 20,001-30,000 บาท	ร้อยละ 18.49
6.3 ระหว่าง 30,001-40,000 บาท	ร้อยละ 25.00
6.4 ระหว่าง 40,001-50,000 บาท	ร้อยละ 14.03
6.5 50,001 บาทขึ้นไป	ร้อยละ 22.22